

ІНТЕРМЕДІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ У НАВЧАННІ ПЕРЕКЛАДУ

Недайнова І.В.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Сьогодні в сучасних гуманітарних науках усе більше уваги приділяється теорії інтермедіальності, поняттю, що було введено ще англійськими поетами-романтиками у ХІХ ст., потім одержало розвиток у ХХ ст., а зараз відкриває гуманітаріям свої нові феноменальні аспекти. Якщо розуміти концепт *інтермедіа* так, як визначали його представники руху Флуксус (міжнародний мистецький рух художників, композиторів та дизайнерів 1960-х, що відтворив та розвинув це поняття), а саме, як відсутність кордонів між різними видами мистецтв та змішування мистецьких засобів і дисциплін (Флуксус), ці феномени, на нашу думку, перш за все пов'язані з тим фактом, що наше сучасне життя – це нескінченні канали інформації, які ставлять питання, що потребують застосування міждисциплінарних підходів до вирішення суспільних проблем.

Вивчаючи цю нову для нас проблему в аспекті застосування її у гуманітарному циклі навчання майбутніх перекладачів, ми обрали для себе два шляхи розвідок. По-перше, з'ясували, що інтермедіальність тісно пов'язана із проблемами текстотворення, що виводить у сферу інтертекстуальності. Тут ми спиралися на роботи зарубіжних вчених, таких як Р. Барт (1996), Ю. Кристева (2000), Н. Пьеге-Гро (2008) та І. Раєвські (Rajewsky, 2005), котрі вважали, що кожний текст є інтертекстом, і на різних рівнях у цих текстах наявні інші, що співвідносяться з текстами передуючої чи сучасної культури. По-друге, сьогоднішні тенденції розвитку наук свідчать про широке застосування інформаційних технологій та їх відповідність викликам цифрової культури, що приводить до дещо нового осмислення поняття *мультимедіа* в сучасній освіті, яке має вже не тільки технічне, а й культурологічне тлумачення. У цьому аспекті *мультимедіа* означає *мультимедіа-мистецтво* (multimedia art), тобто витвори мистецтва, що породжуються за допомогою нових медіа-технологій, та передбачає інтерактивність, взаємодію художника і спостерігача, а також спостерігача й самого твору мистецтва.

У чому ж сьогодні полягає важливість вивчення інтермедіальності та застосування її потенціалів у навчанні перекладу? Оскільки перекладач сам виступає інтермедіатором між культурами, то ми маємо навчити його розуміти інтермедіальність як особливий спосіб організації не лише художнього, а й тексту будь-якого стилю та жанру, використовувати це поняття як специфічну методологію аналізу тексту, що має розглядатися як окремий витвір авторського мистецтва, та спиратися на принципи міждисциплінарних знань. Застосування мультимедійних технологій у процесі доперекладацького аналізу тексту також може полегшувати розуміння авторських інтенцій, які перекладач має правильно розуміти задля адекватного результату своєї діяльності.

Розробляючи інтермедіальні стратегії, засновані на використанні інтермедіальних мистецтв, таких як музика, мультимедіа-мистецтво, література, перформанс, screen-медіа, виходимо за рамки досягнення аналогії тексту-джерела в тексті перекладу, для того щоб навчити майбутнього фахівця рухатися за межі тексту, використовувати відносини між різними культурно-матеріальними нормами та практиками.

ЛІТЕРАТУРА

Флуксус. Взято из <https://uk.wikipedia.org/wiki/Флуксус>; Барт, Р. (1996). *Интертекстуальность*. В И. П. Ильин и Е. А. Цурганова (Ред.), *Современное зарубежное литературоведение : энциклопедический справочник*. Москва: Интрада; Кристева, Ю. (2000). *Бахтин, слово, диалог и роман*. В Г. К. Косикова (Сост., пер. с фр. и вступ. ст.), *Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму* (с. 427–457). Москва: Прогресс; Пьеге-Гро, Н. (2008). *Введение в теорию интертекстуальности*. Москва: Издательство ЛКИ; Rajewsky, I. O. (2005). *Intermediality, Intertextuality, and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality*. *Intermedialités*, 6, 43–64.